

POSTANOWIENIE

Dnia 23 kwietnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Kazimierz Klugiewicz

w sprawie **M. N.**,
skazanej z art. 280 § 1 k.k. i in.,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej, na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.,
w dniu 23 kwietnia 2025 r.,
kasacji wniesionej przez obrońcę skazanej
od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie
z dnia 4 czerwca 2024 r., sygn. akt X Ka 345/24,
zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego dla Warszawy Śródmieścia w Warszawie
z dnia 19 stycznia 2024 r., sygn. akt V K 1305/22,

p o s t a n o w i ł:

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. P.–
Kancelaria Adwokacka w W. kwotę 885,60 zł (osiemset
osiemdziesiąt pięć złotych i 60/100), w tym 23% VAT, za
sporządzenie i wniesienie kasacji jako jej obrońca ustanowiony z
urzędu;**
- 3. zwolnić skazaną od kosztów sądowych postępowania
kasacyjnego i poniesionymi w jego toku wydatkami obciążyć
Skarb Państwa.**

[J.J.]

UZASADNIENIE

W sprawie złożonej podmiotowo i przedmiotowo wyrokiem Sądu Rejonowego dla Warszawy — Śródmieścia w Warszawie z dnia 19 stycznia 2024 r., sygn. akt V K 1305/22, M. N. została uznana za winną tego, że:

I. w dniu 23 listopada 2021 roku w W. na [...] od strony [...] pomiędzy wejściem na stację [...] publicznie kilkukrotnie znieważała będącego obywatelem [...] V. K. z powodu jego przynależności narodowej,

tj. przestępstwa z art. 257 k.k., za które wymierzono jej karę 6 miesięcy pozbawienia wolności;

II. w dniu 23 listopada 2021 roku w W. na [...] od strony [...] pomiędzy wejściem na stację [...], działając wspólnie i w porozumieniu z P. P., A. S. i trzecim dotychczas nieustalonym mężczyzną, zabrała w celu przywłaszczenia stanowiące własność V. K. rzeczy ruchome w postaci pieniędzy w kwocie nie większej niż 400 złotych oraz telefon komórkowy marki S. o wartości 2.500 złotych, po uprzednim użyciu względem wyżej wymienionego pokrzywdzonego przemocy w postaci bicia i kopania po całym ciele, przy czym czynu tego dopuściła się w ciągu 5 lat po odbyciu w dniu 4 października 2017 roku kary pozbawienia wolności w wymiarze 6 miesięcy orzeczonej przez Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie wyrokiem z dnia 14 listopada 2016 roku sygn. akt IV K 998/15, objętej wyrokiem łącznym wydanym przez Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie z dnia 12 kwietnia 2017 roku sygn. akt IV K 145/17,

tj. przestępstwa z art. 280 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., za które wymierzono jej karę 4 lat pozbawienia wolności;

III. w dniu 23 listopada 2021 roku w W. na [...] od strony [...] pomiędzy wejściem na stację [...] zażądała od V. K. korzyści majątkowej w postaci pieniędzy w kwocie 400 złotych w zamian za zwrot bezprawnie zabranej rzeczy w postaci telefonu,

tj. przestępstwa z art. 286 § 2 k.k., za które wymierzono jej karę roku pozbawienia wolności.

Sąd *meriti*, na podstawie art. 85 § 1 k.k. i art. 86 § 1 k.k. wymierzone w punktach od I do III kary pozbawienia wolności połączył i wymierzył M. N. karę łączną 5 lat pozbawienia wolności. Ponadto, na podstawie art. 46 § 1 k.k. orzeczono wobec M. N. i dwóch innych współoskarżonych w związku z przestępstwem z pkt. II obowiązek częściowego naprawienia szkody poprzez zapłatę solidarnie na rzecz V. K. kwoty 2800 zł, zaś w związku ze skazaniem za występki z pkt. III obowiązek naprawienia szkody poprzez zapłatę na rzecz V. K. kwoty 400 złotych.

Od tego wyroku apelację wniósł obrońca oskarżonej, który – podnosząc zarzuty obrazy prawa procesowego (art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k.; art. 5 § 2 k.p.k., art. 7 k.p.k., art. 410 k.p.k.), naruszenia prawa materialnego (art. 85 k.k. w zw. z art. 86 § 1 k.k.), błędu w ustaleniach faktycznych mający istotny wpływ na rozstrzygnięcie niniejszej sprawy oraz rażącej niewspółmierności kar jednostkowych i kary łącznej pozbawienia wolności – wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części dotyczącej oskarżonej i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd Rejonowy dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie, ewentualnie złagodzenie kar jednostkowych i wymierzenie kary łącznej z zastosowaniem zasady pełnej absorpcji.

Sąd Okręgowy w Warszawie wyrokiem z dnia 4 czerwca 2024 r., sygn. akt X Ka 345/24, zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że na podstawie art. 455 k.p.k. uzupełnił podstawy prawne skazania oraz wymiaru kary o kwalifikację „art. 4 § 1 k.k. w brzmieniu ustawy obowiązującym do dnia 30.09.2023 r.”, a ponadto obniżył wobec oskarżonej karę jednostkową orzeczoną za drugi z przypisanych występków do 3 lat pozbawienia wolności, a następnie obniżył wymiar kary łącznej do 3 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności. W pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Wyrok Sądu II instancji został zaskarżony kasacją przez obrońcę z urzędu skazanej, który podniósł następujące zarzuty:

I. w zakresie czynu I:

1. rażące naruszenie przepisów prawa procesowego, które mogło mieć istotny wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. w zw. z art.

433 § 1 i § 2 k.p.k. oraz art. 457 § 3 k.p.k. przez wadliwą kontrolę instancyjną sądu odwoławczego akceptującą fakt, że sąd *a quo* dokonał dowolnej, a nie swobodnej oceny materiału dowodowego, które doprowadziły do błędnego przyjęcia, że:

- (a) oskarżona znieważyla pokrzywdzonego na tle narodowościowym,
- (b) rzekome znieważenie miało mieć charakter publiczny, podczas gdy słowa wypowiedziane przez oskarżoną w kierunku pokrzywdzonego zostały wyartykułowane w rozmowie prowadzonej pomiędzy nimi, w miejscu publicznym,
- (c) grupa osób uczestniczących w libacji alkoholowej stanowi audytorium spełniające kryterium publicznego charakteru słów kwalifikowanych jako znieważenie na tle narodowościowym,
- (d) tzw. [...] jest miejscem o wysokim natężeniu ruchu w [...] w każdych okolicznościach, podczas gdy z zeznań pokrzywdzonego wynika, że w momencie popełnienia zarzucanych czynów zabronionych, w tym miejscu nie było osób postronnych.

2. Rażącej obrazę art. 440 k.p.k. przez niezastosowanie tego przepisu w sytuacji, gdy utrzymanie wyroku Sądu I Instancji w zakresie czynu I było rażąco niesprawiedliwe, bowiem oskarżona została skazana na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności za wypowiedziane słowa, które zostały skierowane wyłącznie do pokrzywdzonego, bez żadnego wpływu na otoczenie i publiczny odbiór jego osoby.

II. W zakresie czynu II:

1. rażące naruszenie przepisów prawa procesowego, które mogło mieć istotny wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 5 § 2 k.p.k. w zw. z art. 433 § 1 i § 2 k.p.k. oraz art. 457 § 3 k.p.k. przez wadliwą kontrolę instancyjną sądu odwoławczego akceptującą fakt, że sąd *a quo* nie zastosował dyspozycji przepisu zobowiązującego go do rozstrzygnięcia niedających się usunąć wątpliwości na korzyść oskarżonej, w sytuacji, gdy:

- (a) w toku postępowania nie ujawniono żadnego dowodu potwierdzającego, że oskarżona znajdowała się na tzw. [...] w czasie zdarzenia objętego przypisanym jej czynem,

(b) opinia z zakresu badań informatycznych telefonu Motorola, który należał do Oskarżonej wykazała, że w okresie objętym badaniem oskarżona nie wykonywała żadnych połączeń telefonicznych, na które powoływał się pokrzywdzony,

(c) nagranie z kamery obrotowej nie potwierdziło jakiegokolwiek udziału oskarżonej w zdarzeniu opisywanym przez pokrzywdzonego, a na samym nagraniu widać, że pokrzywdzony przemieszcza się w kierunku przejścia podziemnego w towarzystwie mężczyzny, a nie kobiety;

2. rażące naruszenie przepisów prawa procesowego, które mogło mieć istotny wpływ na treść orzeczenia, tj. 174 k.p.k. w zw. z art. 433 § 1 i § 2 k.p.k. oraz art. 457 § 3 k.p.k. poprzez poczynienie ustaleń faktycznych na podstawie zeznań funkcjonariuszy Policji i notatki policyjny obejmujących rozpytanie świadka Ł. K., w sytuacji, gdy świadek ten w toku rozprawy głównej przed Sądem I Instancji złożył zeznania, które odbierały zeznaniom pokrzywdzonego jakąkolwiek wiarygodność;

3. rażące naruszenie przepisów prawa procesowego, które mogło mieć istotny wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. w zw. z art. 433 § 1 i § 2 k.p.k. oraz art. 457 § 3 k.p.k. przez wadliwą kontrolę instancyjną sądu odwoławczego akceptującą fakt, że sąd *a quo* dokonał dowolnej, a nie swobodnej oceny materiału dowodowego w postaci:

(a) zeznań Ł. K., którym odmówiono wiarygodności, pomimo iż z zeznań tego świadka wynikało jednoznacznie, że został on nakłoniony przez pokrzywdzonego do złożenia fałszywych zeznań przeciwko oskarżonej w zamian za obietnicę ofiarowania mu alkoholu, co potwierdza, że pokrzywdzony mógł działać w akcie zemsty na oskarżonej za wcześniejsze doprowadzenie do spryskania go gazem pieprzowym przez policję.

(b) zeznań pokrzywdzonego, które nie znajdują potwierdzenia w materiale dowodowym sprawy, są nielogicznie i *de facto* przedstawiają wydarzenia z co najmniej dwóch dni, w których oskarżona mogła pojawić się epizodycznie i w sposób niepowiązany z zarzucanym czynem zabronionym, a już sam fakt pozostawania pod silnym wpływem alkoholu (pomimo twierdzenia pokrzywdzonego, że właściwie nie spożywał alkoholu) i mieszania niepowiązanych ze sobą zdarzeń

powinien dyskwalifikować wiarygodność tego dowodu co do zasady, tymczasem zeznania tego świadka stanowiły jedyną podstawę do skazania oskarżonej;

(c) zeznań świadka M. U., który potwierdził, że przy oskarżonej nie odnaleziono przedmiotów przestępstwa, pomimo, iż według zeznań pokrzywdzonego, to oskarżona miała zabrać mu telefon i pieniądze, jak również, że zarówno oskarżona jak i pokrzywdzony nie szczędzili sobie obelg pod adresem drugiej strony, co potwierdza, że pomiędzy stronami istniał konflikt, który mógł mieć wpływ na decyzję Pokrzywdzonego o przypisaniu całej winy za rozbój oskarżonej.

(d) wyjaśnień oskarżonej oraz oskarżonego P. P., którzy wykazali, że pojawili się na [...] dopiero kolejnego dnia rano i nie brali udziału w rozboju na pokrzywdzonym.

III. W zakresie czynu III:

1. rażące naruszenie przepisów prawa procesowego, które mogło mieć istotny wpływ na treść orzeczenia, tj. 5 § 2 k.p.k. w zw. z art. 433 § 1 i § 2 k.p.k. oraz art. 457 § 3 k.p.k. przez wadliwą kontrolę instancyjną sądu odwoławczego akceptującą fakt, że sąd *a quo* nie zastosował dyspozycji przepisu zobowiązującego go do rozstrzygnięcia niedających się usunąć wątpliwości na korzyść oskarżonej, w sytuacji, gdy:

(a) zeznania T. A. oraz termin wykonania przez nią przelewu na konto pokrzywdzonego nie pozwalają na powiązanie oskarżonej z zarzucanym czynem,

(b) zeznania pokrzywdzonego, który opisywał rzekomy sposób wypłaty środków z rachunku bankowego, w powiązaniu z nagraniem zabezpieczonym z monitoringu, na którym pokrzywdzony z innym mężczyzną udaje się w kierunku przejścia podziemnego (tj. bankomatu), nie pozwalają na powiązanie oskarżonej z zarzucanym czynem,

(c) nie udało się zabezpieczyć żadnego dowodu potwierdzającego, że pokrzywdzony wypłacił środki z rachunku bankowego;

2. rażące naruszenie przepisów prawa procesowego, które mogło mieć istotny wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. w zw. z art. 433 § 1 i § 2 k.p.k. oraz art. 457 § 3 k.p.k. przez wadliwą kontrolę instancyjną sądu

odwoławczego akceptującą fakt, że sąd *a quo* dokonał dowolnej, a nie swobodnej oceny materiału dowodowego w postaci zeznań pokrzywdzonego, które stanowią jedyny dowód popełnienia przez oskarżoną zarzucanego czynu, w sytuacji, gdy zeznania te są kompletnie niespójne, nielogiczne, a pokrzywdzony pozostawał pod silnym wpływem alkoholu oraz był skonfliktowany z oskarżoną, co mogło motywować go do złożenia zeznań, które obciążały ją za popełnienie zarzucanego czynu.

Autor kasacji, nie sformułował wniosków co do merytorycznego rozpoznania sprawy, wnosząc jedynie o wstrzymanie wykonania zaskarżonego kasacją wyroku i zasądzenie kosztów obrony z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.

Prokurator w odpowiedzi na kasację, wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście bezzasadna, co uprawniało do jej oddalenia na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

Odnosząc się do zarzutów wskazujących na wadliwą kontrolę instancyjną w zakresie weryfikacji oceny dowodów i wyprowadzonych z nich ustaleń faktycznych, które doprowadziły do skazania M. N. za trzy zarzucane jej przestępstwa stwierdzić należy, że zarzuty te mają charakter li tylko polemiczny, sprowadzając się do wyrażenia przez autora kasacji własnej oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego. Nie wykazano natomiast błędów w tym zakresie po stronie Sądu odwoławczego, który – jak wynika z lektury zaskarżonego kasacją uzasadnienia wyroku – wywiązał się należycie z obowiązku rozpoznania zarzutów sformułowanych w apelacji obrońcy skazanej (k. 1038-1039). W tym kontekście należy podkreślić, że oba orzekające w sprawie Sądy miały na uwadze występujące rozbieżności w zeznaniach pokrzywdzonego, jednak stwierdziły – niebezzasadnie – że nie dyskwalifikują one wiarygodności tego świadka, zwłaszcza że te relacje procesowe korespondowały z innymi dowodami, zwłaszcza zeznaniami Ł. K. Sąd odwoławczy odniósł się również do treści depozycji M. U., wskazując że przedstawił on relacje obydwu stron, nie zaś własną, bezpośrednią obserwację zdarzenia. Uwadze Sądu *ad quem* nie umknęła także podstawa

dowodowa pozwalająca na skazanie za występki z art. 286 § 2 k.k. (zeznania pokrzywdzonego oraz jej siostry) oraz argumentacja odnosząca się do tego zagadnienia wyrażona w apelacji obrońcy skazanej.

Jeśli chodzi o publiczny charakter zachowania skazanej w kontekście przypisania jej występkę z art. 257 k.k., to publiczność jej działania wynika z charakteru miejsca, w którym jej wypowiedź mogła dotrzeć do nieoznaczonego kręgu odbiorców (*zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 listopada 2021 r., V KK 42/21, LEX nr 3328266*). Taki miejscem, niezależnie od pory dnia, jest niewątpliwie plac znajdujący się przed południowymi wejściami do stacji [...], określany potocznie mianem „[...]”. W kontekście wymiaru kary za ten występki, oscylującego w okolicach dolnej granicy ustawowego zagrożenia brak było podstaw do stwierdzenia naruszenia przez Sąd odwoławczy art. 440 k.p.k. Niezależnie od wyjątkowego charakteru tej regulacji trzeba ponadto zaznaczyć, że w niniejszej sprawie przeprowadzona kontrola instancyjna obejmowała również weryfikację wymierzonych kar jednostkowych i kary łącznej, czego rezultatem było obniżenie kary za przestępstwo rozboju, a następnie wymierzenie kary łącznej pozbawienia wolności w niższym wymiarze niż orzekł Sąd I instancji.

Na osobną uwagę zasługuje zarzut II.2. dotyczący obrazy art. 174 k.p.k. W tym kontekście należy zauważyć, że notatka sporządzona przez M. U. zalegająca w aktach sprawy na k. 1-2 została okazana temu świadkowi na rozprawie w dniu 7 czerwca 2023 r. (k. 752), a jego relacje oraz zeznania A. G. złożone na rozprawie w dniu 27 października 2023 r. (k. 836) pozwoliły na pozytywną weryfikację informacji uzyskanych od Ł. K. w dniu zdarzenia i dawały podstawę do odmówienia waloru wiarygodności jego zeznaniom złożonym na rozprawie.

Mając na uwadze powyższe rozważania, Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu, na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. zwalniając skazaną od kosztów sądowych postępowania kasacyjnego i poniesionymi w jego toku wydatkami obciążyć Skarb Państwa. O kosztach pomocy prawnej udzielonej skazanej przez obrońcę z urzędu orzeczono na podstawie § 17 ust. 3 pkt 1 w zw. z § 4 ust. 1-3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 14 maja 2024 r. w sprawie

ponoszenia przez Skarb Państwa albo jednostki samorządu terytorialnego kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U.2024.763).

[PŁ]

[r.g.]